

забезпечення права на освіту та формування безпечного освітнього середовища у період збройного конфлікту на сході України.

Варто зауважити, що наразі українська влада намагається забезпечити належний захист дітей, однак не можна зупинитися на досягнутому, так як саме від молодшого покоління залежить майбутнє незалежної України. Діти, що зростають в умовах війни повинні на належному рівні бути захищені не тільки нормами міжнародного права, але й бути упроваджені в національне законодавство держави.

Література:

1. Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <https://www.gp.gov.ua/>
2. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 року (зі змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
3. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року (зі змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
4. Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
5. Декларація про безпеку шкіл (Safe Schools Declaration). URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/mizhnarodna-dilnist/deklaraciya-pro-bezpeku-shkil>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-39>

NATIONAL PRIORITIES OF THE LAW-MAKING PROCESS

НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ЗАКОНОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ

Karpuntsov V. V.

Doctor of Legal Sciences, Professor at the Department of Political Sciences and Law Kyiv National University of Construction and Architecture Kyiv, Ukraine

Карпунцов В. В.

доктор юридичних наук, професор кафедри політичних наук і права Київського національного університету будівництва і архітектури м. Київ, Україна

Після набуття чинності Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною, вільна торгівля, усунення бар'єрів та зближення нормативних вимог отримали додатковий імпульс, що призвело до

позитивного розвитку торгівлі та прогресу реформ. Згідно з Угодою про асоціацію, Україна має включити близько 350 директив та правил ЄС до національного законодавства протягом семи років з дати набуття чинності Угоди. Ці масштабні зміни стосуються практично всієї нормативно-правової бази та вимагають спільних зусиль держави, західних партнерів та експертної спільноти. Політична ціль Угоди – запровадження європейських стандартів на території України. Це передбачає впровадження фундаментальних європейських цінностей, зокрема демократії, верховенства закону, дотримання прав людини та стандартів європейської системи безпеки [1, с. 177]. Ухвалення угоди про асоціацію в Україні суттєво позначилося на законотворчості та законодавчому процесі.

Законодавчий процес у Європі має суттєві особливості, залежно від тієї чи іншої держави. У державах-членах ЄС законодавча діяльність парламентів на національному та наднаціональному рівнях (тобто дворівневого характеру) регулюється національними конституціями, а також загальноєвропейськими нормами, де учасниками законодавчого процесу є Європейський парламент, Рада Європейського Союзу та Європейська комісія. При цьому Європейський суд з прав людини не лише заповнює прогалини у законодавстві ЄС, але фактично розвиває та навіть створює право шляхом застосування онтологічного та системного тлумачення установчих договорів.

Законотворчий процес є однією із найважливіших функцій державного будівництва. Прагнення і цілі України в межах європейської інтеграції створюють необхідність синхронізації основних державно-правових інститутів, де законотворчий процес незмінно потребує узгодженості щодо питань визначення ролі та місця правових засад. Саме правовим засадам належить визначальна роль у формуванні правових механізмів, правовідносин, що відображують об'єктивні потреби суспільства в правових регуляторах. Дослідження дає підстави говорити про те, що значна кількість правових засад європейського права, що мають місце на доктринальному та теоретико-прикладному рівні, знаходять відображення і в українському праві.

В сучасних умовах, що характеризуються прискоренням темпів суспільного розвитку, появою нових видів правовідносин, виникає проблема модернізації законотворчості. Комплекс існуючих у цій сфері недоліків і, насамперед, відставання від об'єктивних потреб суспільства, негативно відбивається на розвитку держави [2, с. 54]. Реалізація суб'єктами права принципу верховенства права, забезпечення гармонійного вираження у правових нормах об'єктивних потреб суспільного розвитку є метою і ключовим завданням законотворчого

процесу, який полягає у формуванні, систематизації, прийнятті та оприлюдненні нормативно-правових актів. Пошук нових моделей законотворчості, – це передусім намагання визначити оптимальний шлях розвитку сучасної державно-управлінської діяльності суб'єктів законодавчої ініціативи [3, с. 87].

Удосконалення законодавства пов'язане із процесом вивчення, використання передових законодавчих практик, удосконалення нормотворчості. Останнє, в свою чергою, вимагає пошуку механізмів та вивчення кращих практик, з метою оцінки можливості їх адаптації до тієї чи іншої правової системи. Рецепція законодавства чи окремих законодавчих механізмів в усі часи була важливим інструментом вдосконалення права. Рецепція правових принципів у цьому контексті має особливе значення, оскільки саме принципи, визначають прихильність правовій (політико-правовій) моделі, у ширшому сенсі – моделі поведінки [4, с. 102]. Взаємний обмін правовими механізмами та політико-правовими ідеями здійснюється при використанні загальнотеоретичних методів, адаптуючи їх під існуючу правову дійсність, екстраполюючи ті чи інші правові явища та розробляючи на основі таких процедур законодавчі механізми, норми права. Розглядаючи екстраполяцію правових засад як елемент рецепції права слід відмітити, що в даному випадку йдеться про використання кращих законодавчих практик, сам процес, сприймається з точки зору об'єктивної доцільності і певною мірою прихильністю законодавця сучасним правовим цінностям.

Під поняттям екстраполяції як загальнонаукової категорії та методу, слід розуміти логіко-методологічну процедуру поширення (перенесення) висновків, зроблених щодо будь-якої частини об'єктів чи явищ, на всю сукупність даних об'єктів чи явищ, а також на їхню іншу певну частину; поширення висновків, зроблених на основі справжніх та (або) минулих станів явища або процесу на їхнє майбутнє (передбачуване) становище. Дуже близьким за своїм значенням до терміну «правові засади» є поняття «правова основа». Зазначимо, що ці терміни дуже часто використовуються як синоніми, або як дуже близькі за змістом поняття [5, 174]. На фоні трансформаційних процесів в світовій економіці та політиці, закономірно виникають нові виклики для права. Враховуючи євроінтеграційні прагнення України, ці процеси прямо або опосередковано впливають на державу, що зумовлює підвищений науковий інтерес в ракурсі вивчення цінностей і основ правової політики.

В свою чергу, слід відмітити, що на сьогодні в Україні теоретичні дослідження, присвячені визначенню характеру й ролі рецепції права в

умовах глобалізації та європейської інтеграції представлені досить обмежено. Приймаючи до уваги той факт, що в основі сучасної законотворчої політики України, серед пріоритетів – гармонізація механізмів національного і європейського права, питання про екстраполяцію правових засад становить окремий інтерес, оскільки воно здатне пояснити прихильність світоглядним цінностям і пріоритетам.

Література:

1. Predmestnikov, O., Gumenyuk, V. Harmonization of economic and legal mechanisms for deepening EU-Ukrainian relations. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol. 5. No. 1. P. 174-181.
2. Johnstone, R., Ingleby, R. *Thinking about Law: Perspectives on the history, philosophy and sociology of law*. Routledge. 2020. 268 p.
3. Загуменна, Ю.О., Лазарев, В.В., Сидоренко, А.Ю. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу: монографія. Харків: Планета-Прінт. 2021. 228 с.
4. De Mulder, R., Gubby, H. What is the role of norms and values in the reception of law? In *Comparative Law*. Routledge. 2019. P. 98-110.
5. Кошиков, Д. Сутність правових засад реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 1. С. 164-175.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-40>

SOME PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF INCENTIVES OF CIVIL SERVANTS WITH OFFICIAL INCENTIVE AWARDS

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХОЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ВІДОМЧИМИ ВІДЗНАКАМИ

Koldashov A. O. Колдашов А. О.

*Postgraduate Student at the Department of
Administrative Law
Yaroslav Mudryi National Law University
Kharkiv, Ukraine*

*аспірант кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Бездоганна та ефективна державна служба, особливі заслуги вимагають визнання зі сторони уповноважених суб'єктів та